

ด่วนที่สุด

วันที่ 23 สิงหาคม 2564

เรื่อง ขอให้ยื่นศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าจะต้องมีคำสั่งยุบพรรคก้าวไกล หรือไม่

เรียน ประธานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

อ้างถึง 1. คำวินิจฉัยศาลรัฐธรรมนูญที่ 3/2562

2. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2560

3. การประชุมสภาผู้แทนราษฎร วันที่ 22 สิงหาคม 2564 และที่เกี่ยวข้อง

สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. สำเนาเอกสารจากเฟซบุ๊กพรรคก้าวไกล

ข้าพเจ้า นายเรืองไกร ลีภิพัฒน์ ที่อยู่ข้างต้น โทร ██████████ ในฐานะ
ปวงชนชาวไทยซึ่งมีหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 50 (1) และเป็นกรรมการวิสามัญ
พิจารณาร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 ซึ่งพบ
เห็นการกระทำตามคำร้องนี้ ขอให้ กกด. ดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจที่บัญญัติไว้
ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2560 มาตรา 92 ด้วย
การยื่นศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าจะต้องมีคำสั่งยุบพรรคก้าวไกลหรือไม่ ดังต่อไปนี้

ข้อ 1. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2560
มาตรา 92 บัญญัติว่า

“มาตรา 92 เมื่อคณะกรรมการมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าพรรคการเมืองใด
กระทำการอย่างใดอย่างหนึ่งดังต่อไปนี้ ให้ยื่นศาลรัฐธรรมนูญเพื่อสั่งยุบพรรคการเมือง
นั้น

(1) กระทำการล้มล้างการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์
ทรงเป็นประมุขหรือเพื่อให้ได้มาซึ่งอำนาจในการปกครองประเทศโดยวิธีการซึ่งมิได้
เป็นไปตามวิถีทางที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญ

(2) กระทำการอันอาจเป็นปฏิปักษ์ต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมี
พระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

(3) กระทำการฝ่าฝืนมาตรา 20 วรรคสอง มาตรา 28 มาตรา 30 มาตรา 36
มาตรา 44 มาตรา 45 มาตรา 46 มาตรา 72 หรือมาตรา 74

(4) มีเหตุอันจะต้องยุบพรรคการเมืองตามที่มิได้กำหนด

เมื่อศาลรัฐธรรมนูญดำเนินการไต่สวนแล้ว มีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าพรรค
การเมืองกระทำการตามวรรคหนึ่ง ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งยุบพรรคการเมือง และเพิกถอน
สิทธิสมัครรับเลือกตั้งของคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองนั้น”

ข้อ 2. เมื่อวันที่ 22 สิงหาคม 2564 สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร พรรคก้าวไกล
หลายคนได้ร่วมกันในลักษณะแบ่งหน้าที่กันทำ ในการอภิปรายร่างพระราชบัญญัติ
งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 มาตรา 36 งบประมาณรายจ่ายของ
ส่วนราชการในพระองค์ รายละเอียดปรากฏตามรายงานการประชุมแบบคำต่อคำ(ชวลเลข)
และเทปวิดีโอบันทึกภาพและเสียง ซึ่งอยู่ที่สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร

ข้อ 3. ต่อมา พรรคก้าวไกล ได้นำข้อมูลการอภิปรายมาตรา 36 งบประมาณ
รายจ่ายของส่วนราชการในพระองค์ ไปเผยแพร่ ทั้งข้อความ ภาพ และ วิดีโอ ในเฟซบุ๊ก
ของพรรคก้าวไกล เพื่อเผยแพร่สู่สาธารณชน ซ้ำอีก เป็นขวง เป็นตอน เช่น

ส่วนราชการในพระองค์มีบุคลากร 14,275 คน ใช้งบประมาณบุคลากรทั้งสิ้นสูงถึง 8,098 ล้านบาท

ในขณะที่กระทรวงแรงงาน มีข้าราชการ 5,919 คน กระทรวงพาณิชย์มีข้าราชการอยู่ที่ 3,544 คน
กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ที่ต้องดูแลพี่น้องประชาชนทั่วประเทศ แต่มี
ข้าราชการทั้งสิ้น 3,054 คน

ทั้งนี้ หน่วยงานส่วนราชการในพระองค์ที่มีหน้าที่เฉพาะปฏิบัติการกิจการราชการในพระองค์ถวายองค์
พระมหากษัตริย์และพระบรมวงศานุวงศ์ถึงจำเป็นต้องมีบุคลากรมากถึงเพียงนั้น?

และเมื่อบุคลากรเหล่านี้พ้นจากราชการ จะเป็นการต้องงบประมาณแผ่นดินในอนาคตมากขนาด
ไหน

ปัญหาที่ทำให้สภาไม่สามารถพิจารณาหรือตรวจสอบงบส่วนราชการในพระองค์ได้อย่างปกติ
เหมือนส่วนราชการอื่น เป็นเพราะกฎหมายพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการในพระองค์ ซึ่ง
ตราขึ้นหลังรัฐประหาร โดยสภานิติบัญญัติแห่งชาติในสมัยของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ
(คสช.)

ที่บัญญัติให้การจัดระเบียบบริหารราชการในพระองค์ รวมถึงการบริหารงานบุคคลของส่วน
ราชการนี้ เป็นไปตามพระราชอัธยาศัย ฉะนั้น หากสภาผู้แทนราษฎรจะเข้าไปตรวจสอบงบส่วนนี้ ก็
ย่อมเสี่ยงที่จะกระทบกระเทือนต่อพระราชสถานะ

"ความจริงรักกดีไม่ได้วัดกันที่จำนวนหน่วยถวายรักษาความปลอดภัย จำนวนข้าราชการ จำนวน
ผู้มเกลิมพระเกียรติ หรือการใช้ 112 แจกจ่ายประชาชน แต่เกิดจากความยินยอมพร้อมใจของ
ประชาชนเอง"

จากการอภิปรายของ [Bencha Saengchantra](#) - เบญจา แสงจันทร์ ในวาระพิจารณา พ.ร.บ. #
งบประมาณปี65 มาตรา 36 'งบส่วนราชการในพระองค์'

#ก้าวไกล #ประชุมสภา #งบสถาบันกษัตริย์

.
ยกตัวอย่างประเทศที่มีกษัตริย์ได้รับรัฐธรรมนูญจำนวนหนึ่ง เราจะเห็นว่ากษัตริย์ไทยได้รับ
งบประมาณมากที่สุด มากกว่ากษัตริย์อังกฤษ ที่ได้งบประมาณ 3,565 ล้านบาท 1 เท่าตัว และ
มากกว่าสวีเดน ที่สถาบันกษัตริย์ได้งบประมาณ 266 ล้านบาท เกือบ 33 เท่า

.
นอกจากนี้ ถ้าเราเปรียบเทียบกับส่วนราชการอื่นๆ ที่มีสถานะเทียบเท่ากัน ส่วนราชการในพระองค์
ได้รับงบประมาณมากกว่ากระทรวงถึง 7 กระทรวง ได้แก่ กระทรวงการต่างประเทศ, กระทรวง
วัฒนธรรม, กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม, กระทรวงพาณิชย์, กระทรวงการท่องเที่ยวและ
กีฬา, กระทรวงอุตสาหกรรม, และกระทรวงพลังงาน

.
อาจมีบางท่านแย้งว่าที่ส่วนราชการในพระองค์ต้องได้รับจัดสรรงบประมาณมากขนาดนี้ นั่นเพราะ
ต้องดูแลข้าราชการ ซึ่งจากการชี้แจงชั้นกรรมาธิการเราได้รับทราบตัวเลขว่ามีข้าราชการ
ประมาณ 14,275 คน

.
ซึ่งถ้าเทียบจำนวนบุคลากรจำนวนนี้ มากกว่ากระทรวงอื่นถึง 14 กระทรวง และมากกว่ากระทรวง
การพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ที่มีหน้าที่ดูแลเด็ก คนชรา ผู้พิการ และคนเปราะบาง
กลุ่มต่างๆ ทั้งประเทศไทยถึงเกือบ 5 เท่า

.
เราไม่ได้กำลังบอกให้เพิ่มจำนวนบุคลากรให้กับหน่วยงานรัฐอื่น เพราะปัจจุบันค่าใช้จ่ายบุคลากร
ภาครัฐก็เป็นจำนวนที่กดดันภาระงบประมาณในทุกๆปีอยู่แล้ว แต่เรากำลังตั้งคำถามถึงจำนวน
บุคลากรที่มากเกินไปจนจำเป็น

.
งบประมาณที่ไม่มีรายละเอียดเป็นสิ่งที่เพิ่งเกิดขึ้นหลังปี 2560

.
นอกจากจำนวนเงินที่สูงเกินไปแล้ว ปัญหาใหญ่ที่สำคัญที่สุดของการพิจารณางบประมาณสถาบันกษัตริย์ คือ
ความโปร่งใส

.
การพิจารณางบประมาณแผ่นดินของสภาผู้แทนราษฎร หน่วยงานต่างๆ จะต้องชี้แจงรายละเอียด
การใช้งบประมาณและตัวชี้วัด ว่าเงินทุกบาท ที่ได้จากภาษีประชาชน จะถูกนำไปใช้อย่างไร ต้อง
โปร่งใส ตรวจสอบได้

.
ที่นำแปลกใจ คือการพิจารณาบางส่วนราชการในพระองค์ ซึ่งมีงบประมาณมากกว่ากระทรวงดิจิทัล, กระทรวงพาณิชย์, และกระทรวงอุตสาหกรรม กลับมีเอกสารมาให้สภาพิจารณาเพียง 7 หน้า ไม่บอกรายละเอียดการใช้งบประมาณ และไม่มีผู้แทนหน่วยงานมาชี้แจงต่อสภาเหมือนหน่วยงานอื่น

.
การไม่มีรายละเอียดทำให้เกิดข้อสงสัย หน่วยรับงบประมาณปกติ เมื่อใช้จ่ายงบประมาณไม่เต็มวงเงิน ต้องส่งเงินคืนคลัง แต่ส่วนราชการในพระองค์ กลับเบิกจ่ายงบเต็มจำนวน 100% และบางปีก็มีการเบิกจ่ายเกินด้วย เช่น ในปี 61 เบิกจ่ายเกินมา 52% เป็นเงิน 2,195 ล้านบาท และ ในปี 63 เบิกจ่ายเกินมา 28% คิดเป็นเงิน 2,129 ล้านบาท โดยที่เราไม่ทราบรายละเอียด เพราะไม่มีการชี้แจงใดๆ ถึงเหตุผลและความจำเป็นดังกล่าว

อาจมีข้อโต้แย้งว่าการเบิกจ่ายงบเต็มจำนวน ส่วนที่ใช้ไม่หมดก็เก็บเป็นเงินสะสม เป็นลักษณะเดียวกับองค์กรมหาชน แต่อย่าลืมว่าองค์กรมหาชนมีรายงานงบการเงินอย่างโปร่งใสทุกปี ว่างบใช้อย่างไร มีเงินสะสมเหลือเท่าไร แต่ส่วนราชการในพระองค์เราไม่เห็นเอกสารเหล่านั้น

.
เราต้องขอย้ำว่าการไม่มีรายละเอียดงบส่วนราชการในพระองค์ ไม่ใช่เรื่องปกติ! แต่เป็นผลจาก พ.ร.บ. ระเบียบบริหารราชการในพระองค์ พ.ศ. 2560 โดยก่อนปี 2560 ในเอกสารงบประมาณ ถึงแม้จะไม่ละเอียด แต่เรายังพอสามารถเห็นได้ว่างบประมาณส่วนราชการในพระองค์ถูกใช้ไปที่หน่วยงานใดเป็นเงินเท่าไร และมีรายการใช้จ่ายอะไรบ้าง

.
บทสรุป: ความไม่โปร่งใสไม่ได้มีแค่นี้ เราต้องปฏิรูประบบงบประมาณที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์ในทุกมิติ

.
นอกจากความไม่โปร่งใสในงบประมาณที่เราได้กล่าวไปแล้ว ในความเป็นจริงยังมีงบโดยตรงของสถาบันกษัตริย์ที่ซุกซ่อน และกระจัดกระจายอยู่ในหน่วยราชการอื่นอีก เช่น

* งบซื้อเครื่องบินและเฮลิคอปเตอร์พระที่นั่ง วงเงินรวม 12,000 ล้านบาท (ตั้งแต่ปี 61-65) และค่าซ่อมบำรุงและเชื้อเพลิงอีกปีละ 1,500 ล้านบาท ที่ตั้งในสำนักนายกรัฐมนตรี

* งบที่เขียนว่า “โครงการสนับสนุนกิจกรรมพิเศษหลวง 1,500 ล้านบาท” จริงๆ ซึ่งใช้ในการปรับปรุงวังที่ประทับต่างๆ ที่ตั้งอยู่ในกระทรวงมหาดไทย

ยังไม่นับงบประมาณของโครงการที่มีนามสกุลห้อยท้าย "ในพระราชดำริ" "เฉลิมพระเกียรติ" อื่นๆ ที่ตั้งกระจายอยู่ในหลายกระทรวง โดยไม่มีการตรวจสอบ ไม่มีการตั้งคำถาม และไม่มีการปรับงบประมาณ ทั้งที่บางโครงการตั้งขึ้นมาติดต่อกันกว่า 30 ปี

ทั้งหมดที่พูดมา ทำให้เราเห็นความจำเป็นของการปฏิรูปงบประมาณสถาบันพระมหากษัตริย์ เราเรียกร้องการลดงบประมาณให้มีความเหมาะสม สอดคล้องกับสถานการณ์ประเทศ โดยเฉพาะช่วงที่ประชาชนกำลังยากลำบากจากวิกฤตครั้งใหญ่ที่สุดในชั่วชีวิตของพวกเขา

และในการปฏิรูปเราเลี้ยงไม่ได้ที่ต้องปรับปรุงแก้ไข พ.ร.บ.ระเบียบบริหารราชการในพระองค์ พ.ศ. 2560 ที่เกิดในยุค คสช. ที่ทำให้งบประมาณสถาบันพระมหากษัตริย์ไม่โปร่งใส ตรวจสอบไม่ได้ และไม่ถูกต้องตามหลักการของระบอบประชาธิปไตย ที่องค์พระมหากษัตริย์อยู่ใต้รัฐธรรมนูญอย่างแท้จริง...

#ก้าวไกล #ประมุขสภา #งบประมาณปี65 #งบสถาบันกษัตริย์

ข้อ 4. การกระทำของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคก้าวไกล และพรรคก้าวไกล ดังกล่าว เช่น ข้อความที่ว่า "ความจริงรักกิติไม่ได้วัดกันที่จำนวนหน่วยถวายเป็นคุณ" หรือ "ทำให้งบประมาณสถาบันพระมหากษัตริย์ไม่โปร่งใส ตรวจสอบไม่ได้...และไม่ถูกต้องตามหลักการของระบอบประชาธิปไตย ที่องค์พระมหากษัตริย์อยู่ใต้รัฐธรรมนูญอย่างแท้จริง..." จึงเป็นหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่า พรรคก้าวไกล ได้กระทำการอัน "อาจเป็นปฏิปักษ์" ตามความในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2560 มาตรา 92 วรรคหนึ่ง (2) ที่ควรขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพรรคก้าวไกล ตามมาตรา 92 วรรคสอง ต่อไป

หากพิจารณาตามแนวคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ 3/2562 การกระทำของพรรคก้าวไกลทั้งในสภาผู้แทนราษฎร และในเฟซบุ๊กพรรคก้าวไกล ดังกล่าว อาจเป็นปฏิปักษ์ต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตามความในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2560 มาตรา 92 วรรคหนึ่ง (2) แล้ว ดังนี้

องค์พระมหากษัตริย์ทรงดำรงอยู่ในฐานะอันเป็นที่เคารพสักการะ ผู้ใดจะละเมิดมิได้

พระมหากษัตริย์ควรดำรงฐานะอยู่เหนือการเมือง โดยเฉพาะ ในแง่การไม่เข้าไปมีบทบาทเป็นฝ่ายต่อสู้แข่งขันรณรงค์ทางการเมือง อันอาจจะนำมาซึ่งการโจมตี ตีเถียง และกระทบต่อความสงบเรียบร้อยสมัคคีธรรมอันหนึ่งอันเดียวกันในระหวาง

สถาบันพระมหากษัตริย์กับราษฎร ที่เป็นหลักการพื้นฐานของประเพณีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

รัฐธรรมนูญของไทยทุกฉบับรวมทั้งฉบับพุทธศักราช 2560 มีหมวดว่าด้วยพระมหากษัตริย์เป็นการเฉพาะ ซึ่งเป็นบทบัญญัติที่รับรองสถานะพิเศษของสถาบันพระมหากษัตริย์ ตามคติการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ทรงความเป็นกลางทางการเมืองด้วยการดำรงอยู่เหนือการเมือง พระมหากษัตริย์ทรงใช้อำนาจอธิปไตยของปวงชนชาวไทยทางรัฐสภา คณะรัฐมนตรี และศาล ตามบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญ และทรงดำรงอยู่ในฐานะอันเป็นที่เคารพสักการะ ผู้ใดจะละเมิด กล่าวหา หรือฟ้องร้องพระมหากษัตริย์ในทางใด ๆ มิได้

หลักการพื้นฐานว่าด้วยการดำรงอยู่เหนือการเมืองและความเป็นกลางทางการเมืองของสถาบันพระมหากษัตริย์ตามนัยของคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญข้างต้น สอดคล้องกับหลักการที่ถือว่า พระมหากษัตริย์ “ทรงราชย์ แต่มิได้ทรงปกครอง” (reigns, but does not rule) อันเป็นหลักการทางรัฐธรรมนูญ ในระบอบประชาธิปไตยแบบรัฐสภาในนานาอารยประเทศซึ่งมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุขของรัฐ กล่าวคือ สถาบันพระมหากษัตริย์เป็นบ่อเกิดแห่งความชอบธรรมของระบบการเมือง เป็นศูนย์รวมจิตใจของคนในชาติ และดำรงความเป็นปึกแผ่นอันหนึ่งอันเดียวกันของคนในชาติ พระมหากษัตริย์ในฐานะประมุขของรัฐ ทรงใช้อำนาจอธิปไตยโดยผ่านสถาบันการเมืองในระบอบประชาธิปไตยแบบผู้แทนทางระบบรัฐสภา ดังนั้น รัฐธรรมนูญ จึงบัญญัติว่าองค์พระมหากษัตริย์ทรงดำรงอยู่ในฐานะอันเป็นที่เคารพสักการะ ผู้ใดจะละเมิดมิได้

แต่การที่พรรคก้าวไกลและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคก้าวไกล กระทำการดังกล่าวข้างต้น จึงเข้าลักษณะเป็นการกระทำที่ไม่เคารพสักการะ และถึงขนาดจะละเมิดพระมหากษัตริย์ โดยอาศัยที่ประชุมสภาผู้แทนราษฎรและสื่อออนไลน์(เฟซบุ๊ก) มากระทำการดังกล่าว ทั้งที่พรรคก้าวไกลและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคก้าวไกล ต้องรู้ว่า การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของไทยมีความแตกต่างจากการปกครองในระบอบที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของรัฐในลักษณะอื่น ซึ่งมีบทบาททางการเมืองโดยตรงในการใช้อำนาจทางการเมือง ดังปรากฏในระบอบราชาธิปไตยอำนาจสมบูรณ์ (absolute monarchy) หรือการปกครองในระบอบที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของรัฐและควบคุมการใช้อำนาจทางการเมือง โดยผ่านการแต่งตั้งพระบรมวงศานุวงศ์ให้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าฝ่ายบริหาร (ruling monarchies) ดังเช่นระบอบราชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญของบางประเทศในปัจจุบัน

ดังนั้น การกระทำของพรรคก้าวไกลและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรของพรรคก้าวไกล ในการอภิปรายเกี่ยวกับร่างพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 มาตรา 36 งบประมาณรายจ่ายของส่วนราชการในพระองค์ และได้นำไปลงเผยแพร่ข้อมูลต่างๆ ในสื่อออนไลน์(เฟซบุ๊ก) ย่อมมีผลให้หลักการพื้นฐานของระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของไทย ที่ถือว่าพระมหากษัตริย์ทรงราชย์แต่มิได้ทรงปกครอง พระมหากษัตริย์ทรงดำรงอยู่ในฐานะอันเป็นที่เคารพสักการะ ผู้ใดจะละเมิดมิได้ ต้องถูกเขาะกร่อนบ่อนทำลายให้เสื่อมทรามไปโดยปริยาย

อนึ่ง รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 มีเจตนารมณ์สำคัญประการหนึ่ง คือการมุ่งลดเงื่อนไขความขัดแย้งเพื่อให้ประเทศมีความสงบสุขบนฐานของความรู้จักสามัคคีปรองดอง ภายใต้กฎเกณฑ์ตามหลักการปกครองในระบอบ

ประชาธิปไตย และประเพณีการปกครองที่เหมาะสมกับสถานการณ์และลักษณะสังคมไทย อีกทั้งรัฐธรรมนูญได้บัญญัติรับรอง ปกป้อง และคุ้มครองสิทธิเสรีภาพ ของปวงชนชาวไทยอย่างชัดเจนและกว้างขวาง

แต่อย่างไรก็ตามการใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองที่รัฐธรรมนูญรับรองนั้นย่อมต้องอยู่ภายใต้กฎเกณฑ์และกระบวนการที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญและกฎหมาย และต้องมีใช่เป็นการใช้สิทธิและเสรีภาพที่จะส่งผลเป็นการบั่นทอนทำลายหลักการพื้นฐานของรัฐธรรมนูญ และสันคณอนคตติรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของไทยที่ดำรงอยู่ ให้เสื่อมโทรมไป ด้วยเหตุนี้ระบอบประชาธิปไตยภายใต้รัฐธรรมนูญในนานาอารยประเทศ จึงบัญญัติ ให้มีกลไกปกป้องระบอบการปกครอง (self-defending democracy) จากการถูกบั่นทอนบ่อนทำลาย โดยการใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองที่เกินขอบเขตของบุคคลหรือพรรคการเมืองไว้ด้วยเสมอ

ดังนั้น แม้พรรคก้าวไกล และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคก้าวไกล จะอ้างว่ามีสิทธิและเสรีภาพในการดำเนินกิจกรรมทางการเมืองตามที่รัฐธรรมนูญและกฎหมายบัญญัติไว้ แต่การใช้สิทธิและเสรีภาพในการกระทำใด ๆ ของพรรคก้าวไกล และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคก้าวไกล ย่อมต้องตั้งอยู่บนความตระหนักรู้ด้วยว่า การกระทำนั้นจะต้องไม่เป็นการอาศัยสิทธิและเสรีภาพทางการเมืองที่ได้รับจากรัฐธรรมนูญ ให้มีผลกระทบบย้อนกลับมาทำลายหลักการพื้นฐาน บรรทัดฐาน คุณค่า และเจตนารมณ์ของรัฐธรรมนูญเสียเอง เพราะประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขตามนิติราชาประเพณี ของประเทศไทยนั้น มันคงดำรงสถานะและเอกลักษณ์ของพระมหากษัตริย์ไทยมาแต่โบราณว่า พระองค์จักทรงครองแผ่นดินโดยธรรม เพื่อประโยชน์สุขแห่งมหาชนชาวสยาม พระมหากษัตริย์ไทย ผู้ทรงเป็นประมุขทรงเป็นผู้ใช้อำนาจอธิปไตยของประชาชนชาวไทย ทรงเป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวไทย ทุกหมู่เหล่า ทุกเชื้อชาติ ทุกศาสนา ทุกชนชั้น วรณะ เพศและวัย ทรงเคารพรัฐธรรมนูญ กฎหมาย และโบราณราชประเพณี และทรงอยู่เหนือการเมือง จึงต้องทรงเป็นกลางทางการเมือง ทั้งยังต้องทรงระมัดระวัง มิให้สถาบันพระมหากษัตริย์ไทยต้องถูกนำไปเป็นคู่แข่งหรือฝักฝ่ายทางการเมืองไม่ว่าฝ่ายใดอย่างเคร่งครัด เพราะหากถูกกระทำด้วยวิธีการใด ๆ ให้เกิดผลเป็นไปเช่นนั้น สถานะความเป็นกลางทางการเมือง ของสถาบันพระมหากษัตริย์ไทยย่อมต้องสูญเสียไป เมื่อเสียความเป็นกลางทางการเมืองก็ย่อมไม่สามารถดำรงพระองค์และปกป้องสถาบันให้ทรงอยู่เหนือการเมืองได้ ซึ่งถ้าปล่อยให้การเป็นไปเช่นนั้นสถาบันพระมหากษัตริย์ไทยก็จะไม่อยู่ในฐานะที่จะเป็นศูนย์รวมใจของประชาชนชาวไทยได้อีกต่อไป และจะทำให้องค์พระมหากษัตริย์ไม่อาจทรงดำรงอยู่ในฐานะอันเป็นที่เคารพสักการะ ผู้ใดจะละเมิดก็ได้ นั้นย่อมทำให้การปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของประเทศไทย จักต้องเสื่อมโทรมลงหรือถึงกับสูญสิ้นไป และย่อมทำให้พระมหากษัตริย์ไม่ทรงดำรงอยู่ในฐานะอันเป็นที่เคารพสักการะ ผู้ใดจะละเมิดก็ได้ ดังเช่นที่พรรคก้าวไกล และสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคก้าวไกล กำลังทำอยู่ ซึ่งหาควรปล่อยให้เป็นอย่างนั้นไป

สำหรับประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ซึ่งจะต้องนำมาใช้บังคับแก่การกระทำหรือกิจกรรมทางรัฐธรรมนูญในกรณีที่ไม่มีบทบัญญัติลายลักษณ์อักษร ของรัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ตามมาตรา 5 วรคสอง ของรัฐธรรมนูญนั้น ถึงแม้จะไม่มีนิยามศัพท์ไว้เป็นการเฉพาะ แต่ก็พอจะอนุมานความหมายเบื้องต้นได้ว่ามีองค์ประกอบ 4 ประการ ตามเนื้อความ ที่ปรากฏอยู่ในชื่อเรียกนั่นเอง กล่าวคือ (1) หมายถึงประเพณีการปกครองที่ยึดถือปฏิบัติกันมานานจนเป็นประเพณีที่ดำรงในทางการเมืองการปกครอง มิใช่ประเพณีในกิจการด้านอื่น

(2) ต้องเป็นประเพณีการปกครองของประเทศไทยที่เป็นที่ยอมรับนับถือกันว่าดีงามในประเทศไทย อันควรแก่การถนอมรักษา และสืบสานให้มั่นคงต่อไป มิใช่ประเพณีการปกครองของประเทศอื่น ลัทธิอื่น หรืออุดมการณ์อื่น (3) ประเพณีการปกครองของประเทศไทยดังกล่าว หมายถึง ประเพณีที่ถือปฏิบัติกัน ในวาระสมัยที่ประเทศมีการปกครองอยู่ในระบอบประชาธิปไตย เท่านั้น และ (4) ประเพณีการปกครองของประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตยนั้น หมายถึงระบอบเสรีประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มิใช่ประชาธิปไตยรูปแบบอื่น ทฤษฎีอื่น หรืออุดมการณ์อื่น ตัวอย่างที่ขัดแย้งขององค์ประกอบข้อนี้ ได้แก่ ประเพณีการปกครองโดยธรรมที่องค์พระมหากษัตริย์จะต้องทรงใช้พระราชอำนาจโดยธรรม และทรงดำรงพระองค์อยู่ในทศพิธราชธรรม เพื่อให้สำเร็จผล เป็นประโยชน์ส่วนรวมแก่ประเทศชาติ และความผาสุกของประชาชนโดยรวม ด้วยเหตุนี้จึงเป็นการจำเป็นที่พระมหากษัตริย์ไทยจักต้องทรงอยู่เหนือการเมือง และต้องทรงเป็นกลาง ทางการเมือง ไม่เปิดช่องเปิดโอกาสให้สถาบันพระมหากษัตริย์ไทยต้องถูกนำไปใช้ประโยชน์โดยฝักฝ่ายทางการเมือง ไม่ว่าจะโดยตรงหรือโดยอ้อม ถึงแม้จะไม่มีบทบัญญัติรัฐธรรมนูญถึงสถานะที่ต้องทรงอยู่เหนือการเมือง และเป็นกลางทางการเมืองไว้เป็นการเฉพาะ ก็ต้องนำประเพณีการปกครองประเทศไทยในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขดังกล่าวมาใช้บังคับด้วยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา 5 วรรคสอง ทั้งนี้ เพื่อให้องค์พระมหากษัตริย์ทรงดำรงอยู่ในฐานะอันเป็นที่เคารพสักการะ ผู้ใดจะละเมิดมิได้

พรรคก้าวไกลเป็นพรรคการเมืองตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2560 พรรคก้าวไกลเป็นองค์กรที่มีส่วนกำหนดตัวบุคคล ที่จะเข้าไปดำรงตำแหน่งทางการเมือง ในฝ่ายนิติบัญญัติ คือ สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร ทั้งนี้ โดยมีคณะกรรมการบริหารพรรคการเมืองเป็นเสมือนมันสมองและระบบจิตใจ เป็นผู้ใช้ดุลพินิจ ตัดสินใจ และกระทำการใด ๆ แทนพรรคก้าวไกล ดังนั้นผู้ที่เข้ามาเป็นกรรมการพรรคก้าวไกล จึงต้องมีความรับผิดชอบต่อการตัดสินใจ และการกระทำของพรรคการเมืองที่ตนบริหารจัดการอยู่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งต่อความมั่นคงดำรงอยู่และพัฒนาก้าวหน้าต่อไปได้อย่างยั่งยืนของประเทศชาติ และระบอบการปกครองของประเทศ ถ้าพรรคก้าวไกลมีการกระทำที่เป็นการล้มล้าง หรือเพียง "อาจเป็นปฏิปักษ์" ต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข พรรคก้าวไกล รวมทั้งคณะกรรมการบริหารพรรคก้าวไกล ก็อาจจะต้องถูกลงโทษทางการเมืองตามความในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2560 มาตรา 92 วรรคหนึ่ง (1) หรือ (2) แล้วแต่กรณี จะอ้างความไม่รู้ ความรู้เท่าไม่ถึงการณ์ หรือความเห็นความเชื่อของตนมาเป็นข้อแก้ตัวให้หลุดพ้นจากความรับผิดชอบต่อการกระทำนั้น มิได้

ถึงแม้กฎหมายจะมีได้ให้นิยามศัพท์คำว่า "ล้มล้าง" และ "ปฏิปักษ์" ไว้ แต่ทั้งสองคำนั้น ก็เป็นคำในภาษาไทยธรรมดาที่มีความหมายตามที่ใช้และรู้กันอยู่ทั่วไป ซึ่งศาลย่อมรู้ได้เองด้วยว่า "ล้มล้าง" หมายถึง การกระทำที่มีเจตนาเพื่อทำลายหรือล้างผลาญให้สูญสลายหมดสิ้นไป ไม่ให้ดำรงอยู่ หรือมีอยู่อีกต่อไป ส่วนคำว่า "ปฏิปักษ์" นั้นไม่จำเป็นต้องรุนแรงถึงขนาดมีเจตนาที่จะล้มล้างทำลาย ให้สิ้นไป ทั้งยังไม่จำเป็นต้องถึงขนาดตั้งตนเป็นศัตรูหรือฝ่ายตรงข้ามเท่านั้น เพียงแค่เป็นการกระทำที่มีลักษณะเป็นการขัดขวางหรือสกัดกั้นมิให้เจริญก้าวหน้า หรือเป็นการกระทำที่ก่อให้เกิดผลเป็นการเข้่ากร่อน บ่อนทำลาย จนเกิดความชำรุดทรุดโทรม เสื่อมทราม หรืออ่อนแอลง ก็เข้าลักษณะของการกระทำ ที่เป็นปฏิปักษ์ได้แล้ว

สำหรับประเด็นเรื่องเจตนา นั้น เมื่อมาตรา 92 วรรคหนึ่ง (2) บัญญัติชัดเจนว่า เพียงแค่ " อาจเป็นปฏิปักษ์ " ก็ต้องห้ามแล้ว หากต้องมีเจตนาประสงค์ต่อผล หรือต้องรอให้เกิดผลเสียหายร้ายแรงขึ้นจริงเสียก่อนไม ทั้งนี้ก็เพื่อให้เป็นมาตรการป้องกันความ

เสียหายร้ายแรงที่อาจจะเกิดแก่สถาบันหลักของประเทศไว้ก่อน อันเป็นรัฐประศาสน์นโยบายที่จำเป็นเพื่อดับไฟกองใหญ่ไว้แต่ต้นลม มิให้ไฟกองเล็กกระพือโหมไหม้ลุกลามขยายใหญ่จนเป็นมหันตภัยที่ไม่อาจต้านทานได้ในวาระต่อไป อนึ่ง บทบัญญัติในมาตรา 92 วรรคหนึ่ง (2) ที่ว่า "... อาจเป็นปฏิปักษ์ ..." นั้น ในทางกฎหมาย เป็น "เงื่อนไขทางภาวะวิสัย" กล่าวคือ ไม่ขึ้นกับเจตนาหรือความรู้สึกส่วนตัวของผู้กระทำว่า จะเกิดผลเป็นปฏิปักษ์จริงหรือไม่ หากแต่ต้องดูตามพฤติการณ์แห่งการกระทำนั้น ๆ ว่าในความคิดของวิญญูชนหรือคนทั่ว ๆ ไป จะเห็นว่าการกระทำดังกล่าว อาจส่งผลให้เกิดการเป็นปฏิปักษ์หรือไม่ เทียบได้กับในกรณีหมิ่นประมาทตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา 326 ที่ว่า "... น่าจะทำให้ผู้อื่นนั้นเสียชื่อเสียง ถูกดูหมิ่น หรือถูกเกลียดชัง ... "

ดังนั้น การกระทำของพรรคก้าวไกลและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรพรรคก้าวไกล ดังกล่าว จึงเป็นการนำงบประมาณรายจ่ายของส่วนราชการในพระองค์ ของพระมหากษัตริย์ มาเป็นประเด็นในทางการเมือง โดยอ้างว่าเป็นการใช้สิทธิและเสรีภาพทางการเมืองที่รัฐธรรมนูญรับรองนั้น แต่เกินขอบเขตของสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรหรือพรรคก้าวไกล ไม่อยู่ภายใต้กฎเกณฑ์และกระบวนการที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญและกฎหมาย และเป็นการใช้สิทธิและเสรีภาพที่จะส่งผลเป็นการบั่นทอนทำลายหลักการพื้นฐานของรัฐธรรมนูญ และสันคลอน คติรากฐานของการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขของไทยที่ดำรงอยู่ ให้เสื่อมโทรมไป ทั้งยังเป็นการกระทำที่วิญญูชน คนไทยทั่วไปย่อมรู้สึกได้ว่าสามารถทำให้สถาบันพระมหากษัตริย์ของไทยที่เป็นศูนย์รวมใจของคนไทยทั้งชาติ ต้องถูกนำไปใช้เพื่อมุ่งหวังผลประโยชน์ทางการเมืองโดยไม่คำนึงถึงหลักการพื้นฐานสำคัญของการปกครองในระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข เป็นการสุ่มเสี่ยงต่อการสูญเสียสถานะที่จะต้องอยู่เหนือการเมือง และดำรงความเป็นกลางในทางการเมือง อันเป็นจุดเริ่มต้นของการเขาะกร่อนบ่อนทำลาย เป็นเหตุให้ซำรดทรุดโทรม เสื่อมทราม หรืออ่อนแอลง และอาจทำให้องค์พระมหากษัตริย์ถูกผู้ใดจะละเมิดก็ได้ กรณีจึงอาจเข้าลักษณะของการกระทำที่อาจเป็นปฏิปักษ์ต่อการปกครองระบอบประชาธิปไตย อันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2560 มาตรา 92 วรรคหนึ่ง (2) แล้ว ทั้งนี้ตามพยานหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่า พรรคก้าวไกลได้กระทำการตามมาตรา 92 วรรคหนึ่ง (2) จึงมีเหตุที่ควรขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยว่าสมควรจะต้องมีคำสั่งให้ยุบพรรคก้าวไกล ตามมาตรา 92 วรรคสอง หรือไม่ ต่อไป

ข้อ 5. จึงเรียนมาเพื่อขอให้ กกด. รับผิดชอบการรวบรวมพยานหลักฐานจากสภาผู้แทนราษฎร และรับผิดชอบการรวบรวมพยานหลักฐานทางเพชฌัญญูพรรคก้าวไกลเพิ่มเติม เพื่อดำเนินการตามหน้าที่และอำนาจที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพรรคการเมือง พ.ศ. 2560 มาตรา 92 และยื่นเรื่องให้ศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่าจะต้องมีคำสั่งยุบพรรคก้าวไกลและตัดสิทธิกรรมการบริหารพรรคก้าวไกลหรือไม่ โดยเร็วด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายเรืองไกร ลีภิพัฒน์)